

Datum
2014-10-13

Beteckning
4321-7777-2014

Enheten för kulturmiljö
och bostadsstöd
Henrik Nilsson
010-223 16 57

LAGAKRAFTBEVIS

Detta beslut har vunnit laga kraft
Länsstyrelsen i Stockholms län
Kulturmiljöenheten

Hägerungens Fastighets AB
Lilla Bantorget 11
111 23 STOCKHOLM

2014-11-03 *Beviset Haaile*
Datum Sign

**Byggnadsminnesförklaring av f.d.
Expeditionshuset, kv. Klassrummet 1, Norrmalm,
Stockholm.**

Beslut

Länsstyrelsen förklarar, enligt 3 kap 7 § jämte 3 kap 2 § kulturmiljölagen (1988:950) (KML), att f.d. Expeditionshuset har övergått till att bli byggnadsminne enligt 3 kap 1 § samma lag samt fastställer nedan angivna skyddsbestämmelser.

Skyddsbestämmelser

För f.d. Expeditionshuset gäller följande skyddsbestämmelser:

1. Byggnaden får inte rivas, vare sig i sin helhet eller delar därav.
2. Ingrepp får inte göras i byggnadens stomme.
3. Byggnadens exteriör får inte byggas om eller förändras.
4. Trapphallen med trapplopp, räcken och övrig fast inredning får inte förändras.
5. Byggnaden skall underhållas så att den inte förfaller. Vård- och underhållsarbeten skall utföras på ett sådant sätt att det kulturhistoriska värdet inte minskar. Underhållet skall ske med material och metoder som är anpassade till byggnadens egenart.

Motivering för byggnadsminnesförklaringen

Expeditionshuset har ett stort kulturhistoriskt och arkitektoniskt värde och åskådliggör en del av det mycket expansiva järnvägsbyggandet i slutet av 1800-talet. Byggnaden har till sitt yttre behållit sin arkitektoniska karaktär och har ett i huvudsak bevarat monumentalt trapphus. Trots senare tillkommen bebyggelse i byggnadens närmiljö kan Expeditionshuset fortfarande sägas utgöra en länk mellan Norra Bantorget och spårområdet.

2014-11-12 *beslöt* *Kf*
Henrik Nilsson *BM-reg* *Aa* */* *jm*

Datum
2014-10-13

Beteckning
4321-7777-2014

Historik

Norra station vid Norra Bantorget i Stockholm inrättades ursprungligen år 1866 som en provisorisk slutstation för Norra stambanan i väntan på att den nya Centralstationen skulle färdigställas. Stationshuset utgjordes av ett äldre envåningshus i trä. Efter att Centralstationen togs i bruk 1871 övergick Norra station till att fungera som godsstation, och 1893 uppfördes det så kallade Expeditionshuset på samma plats efter ritningar av Folke Zettervall (Stockholms innerstadsinventering från 1975 anger dock A.W. Edelsvärd som arkitekt 1895 med hänvisning till bygglovhandlingar från stadsbyggnadskontoret).

Norra station och godsverksamheten flyttades på 1920-talet till Norrtull, och Expeditionshuset har sedan dess i huvudsak använts för kontorsverksamhet. Därtill har byggnaden haft övernattningsrum för järnvägspersonal samt hyrts ut för andra verksamheter såsom café och fotoateljé.

Ärendets handläggning samt Länsstyrelsens motivering

Byggnaden förklarades enligt regeringsbeslut den 21 augusti 1986 för statligt byggnadsminne. Riksantikvarieämbetet avsåg i samband med detta att hos regeringen anhålla om att skyddsföreskrifter skulle fastställas. Expeditionshuset förvärvades 1 januari 2001 från staten av Jernhusen AB. Fastigheten övergick därmed till att bli byggnadsminne enligt lagen (1988:950) om kulturminnen m.m., numera kulturmiljölagen (1988:950), dock utan fastställda skyddsföreskrifter. Senare under år 2001 utarbetade Riksantikvarieämbetet i samråd med Jernhusen AB och Länsstyrelsen förslag till skyddsföreskrifter. Detta förslag har därefter betraktats som gällande.

Enligt 3 kap 7 § KML ska Länsstyrelsen, om ett statligt byggnadsminne har övergått till att bli byggnadsminne, utfärda en förklaring om detta. Då aktuell byggnad genom ägarbyte har övergått till att bli byggnadsminne ska en sådan förklaring göras. De tidigare föreslagna skyddsföreskrifterna, numera skyddsbestämmelser, bedöms av Länsstyrelsen som adekvata och väl avvägda för att skydda byggnadens utpekade värden. Fastighetsägaren Hägerungen Fastighets AB har fått tillfälle att yttra sig kring de föreslagna skyddsbestämmelserna och har gjort så utan erinran. Länsstyrelsen fastställer, i samband med förklaringen, de skyddsbestämmelser som även tidigare har tillämpats för byggnaden.

Upplysningar

Om det finns särskilda skäl, kan Länsstyrelsen enligt 3 kap 14 § KML lämna tillstånd till att ett byggnadsminne ändras i strid med skyddsbestämmelserna. Länsstyrelsen får ställa de villkor för tillståndet som är skäligen med hänsyn till de förhållanden som föranleder ändringen. Villkoren får avse hur ändringen skall utföras samt den dokumentation som behövs.

Beslutet kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Stockholms län enligt anvisningar på bilaga.

Datum
2014-10-13

Beteckning
4321-7777-2014

I ärendets beredning har deltagit länsöverdirektör Magdalena Bosson, beslutande, antikvarie Henrik Nilsson, beredande samt länsassessor Gunilla Renbjer.

Magdalena Bosson
Länsöverdirektör

Henrik Nilsson
Antikvarie

Bilaga

Besvärshänvisning

Kopia till

Sbk (exp, hla, hf)

Riksantikvarieämbetet

Stockholms stadsmuseum

Stockholms länsmuseum

Byggnadsnämnden i Stockholms kommun (med lagakraftsbevis)

VicNatur för registrering i FDS